

Sedinta de dezbatere publica cu operatorii economici din piata, pe marginea proiectului de ordin pentru completarea și modificarea unor ordine ale ANRE

21 iunie 2016

Marian Cernat, ANRE: Subiectul dezbaterii este proiectul nostru de ordin privind modificarea unor reguli de functionare pe piata de echilibrare (PE). Stiti ca am avut succesiv mai multe evenimente. Initial am pornit cu ideea de a aduce mai multe modificari regulilor de functionare ale PE, n-am renuntat la aceasta idee, inasa cum v-am mai spus si cu alte ocazii, noi avem in programul de reglementari anul acesta si realizarea unui regulament de functionare al PE care sa integreze toate documentele emise pana acum de catre Autoritate, deci sa avem un document unitar si ceea ce am lasat deoparte din primele idei supuse dezbaterilor avem de gand sa le implementam cu ocazia realizarii acestui Regulament ca un document integrat. In final, ce ne propunem prin aceasta reglementare sa realizam: esential este modificarea Ordinului 60 privind modalitatea de redistribuire a costurilor, respectiv veniturilor suplimentare. E un subiect asupra caruia cei din piata s-au aplecat de mai multa vreme si in principal este vorba de a trece de la modalitatea actuala de redistribuire a costurilor si veniturilor suplimentare inregistrate pe PE in functie de consumul inregistrat de fiecare PRE, la o noua modalitate care, spunem noi, ca este echitabila si anume redistribuirea costurilor si a veniturilor suplimentare inregistrate in PE catre cei care au contribuit la dezechilibrarea sistemului daca vorbim de costuri sau catre cei care au contribuit la echilibrarea sistemului daca vorbim de venituri si in Ordin este detaliata modalitatea de realizare a acestui lucru. Deci, asta este ideea principala a Ordinului. In plus, mai avem o completare a Ordinului 115 cel cu decontarea privind transmiterea confirmarilor de tranzactii la sfarsitul lunii. Mai avem o completare a Ordinului 35 cu formulele de determinare a pozitiei nete contractuale si a modului de calcul al dezechilibrului PRE – Sistem national si al Ordinului 32/2013 privind translatarea ofertei la crestere de putere. Stiti ca pana acum noi aveam prevazuta posibilitatea unui producator daca a facut tranzactii pe Intra-day, sa-si translateze oferta astfel incat la crestere sa aiba aceleasi preturi din oferta initiala. Acum s-a pus problema cum facem cu unitatile dispecerizabile care nu sunt notificate, deci sunt notificate cu 0 si ele au numai oferta la cresteri de putere si pentru aceste unitati dispecerizabile acum se da posibilitatea in urma unor tranzactii incheiate pe piata Intra-day, sa pastreze oferta pe care au avut-o la crestere de putere, iar la reducere de putere sa-si faca o oferta. Deci astea sunt principalele idei pe care le abordeaza Ordinul pe care il supunem dezbaterii publice si va rog acum, inteleg ca s-a dat o lista cu participantii, va rog acum daca sunt intrebari, propuneri, sa va prezentati, cine sunteti, de la ce companie si sa vedem care sunt propunerile. Eu man umesc Marian Cernat si sunt directorul general al Directiei generale piata de energie electrica din cadrul ANRE. O am alaturi pe dna. Natalia Vlad care director al Directiei reglementari comerciale si monitorizare piata energie electrica si pe dl. Selischi Alexandru care este expert in cadrul Serviciului reglementari comerciale piata angro.

Mircea Anton, Transelectrica: Pentru aceasta posibilitate de a fi ofertata numai reducerea de putere, am urmatoarele observatii: nu se poate oferta doar reducerea de putere fara a modifica, cel putin cantitativ si cresterea de putere.

Marian Cernat, ANRE: In ordin spune asa, ca au posibilitatea sa translateze oferta. Cand el nu are oferta, nu are notificare pe PE, cum se intelege asta? Ca isi translateaza oferta de crestere de putere pana la notificat si de la notificat la 0 pune o oferta de reducere de putere. Sigur ca da, in felul acesta oferta de crestere de putere se reduce ca si cantitate si pot sa dispara si niste preturi.

Mircea Anton, Transelectrica: Da... si iarasi mai am o observatie.

Marian Cernat, ANRE: Stai un pic sa ne lamurim. E clar? Andi, asa este?

Andi Selinschi, ANRE: Da. Asa este.

Marian Cernat, ANRE: Si voi o sa faceti o procedura prin care sa detaliati modalitatea aceasta de modificare a ofertei atunci cand au tranzactii pe piata Intra-day.

Andi Selinschi, ANRE: De fapt se actualizeaza procedura veche care e mentionata.

Mircea Anton, Transelectrica. Si mai am a doua observatie aici unde scrie ca “odata cu transmiterea notificarii fizice modificate”, procesele sunt diferite, notificarea fizica o transmite partea responsabila cu echilibrarea, oferta in piata o transmite doar participantul la PE, sintagma asta “odata cu” consider ca poate sa puna niste bariere. Ar trebui ca acele seturi de date sa aiba aceeasi stampila de timp, ceea ce practic nu se poate intampla niciodata.

Marian Cernat, ANRE: Si deci ce propui? Intr-adevar aici oferta e apanajul producatorului. Notificarea si celelalte date se transmit prin PRE-uri.

Mircea Anton, Transelectrica: Am putea sa evitam “odata cu” si sa gasim o alta exprimare. Corelat sau...

Marian Cernat, ANRE: Am retinut. Ideea este ca nu PRE-ul face oferta pe PE, deci trebuie sa gasim o exprimare in asa fel incat ...

Natalia Vlad, ANRE: Notificarea de productie...

Marian Cernat, ANRE: Pai nu, cum oferta de reducere?

Natalia Vlad, ANRE: Notificarea de productie a producatorului, nu neaparat notificarea fizica a PRE-ului. Nu orice producator e obligat sa notifice prin intermediul PRE-ului (..)

Marian Cernat, ANRE: Nu e obligat, dar are aceasta posibilitate si acolo unde se practica aceasta metoda de a notifica prin intermediul PRE-ului, oferta si-o face separat si trebuie lasata posibilitatea asta.

Natalia Vlad, ANRE: Dar conform procedurii Transelectrica, notificarea de productie este facuta in mod obligatoriu de PRE?

Mircea Anton, Transelectrica: Numai de PRE.

Natalia Vlad, ANRE: Notificarea de productie a unitatilor dispacherizabile? Pentru ca era o oarecare diferenta la un moment dat intre ce scria in Cod si ce scria in Procedura.

Mircea Anton, Transelectrica: La declaratia de disponibilitate care este cu “sau” poate s-o dea producatorul sau partea responsabila cu echilibrarea, iar notificarea de productie a unitatilor dispecerizabile o da intotdeauna partea responsabila cu echilibrarea.

Marian Cernat, ANRE: Da, probabil pornind de la faptul ca PRE-ul trebuie s-o stie ca sa faca bilantul la nivelul PRE-ului, sa vada care este pozitia neta contractuala a PRE-ului, deci o stie obligatoriu.

Natalia Vlad, ANRE: Eu stiu ca am facut odata o analiza si era un singur producator care-si trimitea notificarea de productie prin intermediul PRE-ului.

Marian Cernat, ANRE: Nu cred, cred ca era invers.

Natalia Vlad, ANRE: Nu, serios vorbesc, dar probabil era inainte de a se modifica procedura ca era o diferenta intre modul de aplicare.

Mircea Anton, Transelectrica: Bine ca era o perioada unde discutam mai mult de producator conventional.

Natalia Vlad, ANRE: Da, era un producator termo care-si notifica prin intermediul PRE-ului, dar in rest toti isi notficau separat.

Mircea Anton, Transelectrica: Iar acum situatia nu e la fel, sunt multe parti responsabile care reprezinta foarte multi producatori care sunt chiar participanti la piata de echilibrare.

Natalia Vlad, ANRE: Ok, am inteles.

Marian Cernat, ANRE: Bun, urmatorul/urmatoarea.

Cristina Micu, AFEER: Deci facusem o adresa pentru ca supararea furnizorilor era cumva ca nu pot recupera aceste costuri la consumatori. Propusesem, nu stiu daca ati avut in vedere, sa analizati o modalitate de a pune un tarif sau ceva de genul asta pentru ca sunt niste costuri care sunt destul de greu estimabile.

Marian Cernat, ANRE: Care costuri?

Cristina Micu, AFEER: Costurile din PE. Ar fi fost corect ca pentru furnizori aceste costuri de venituri din PE sa se transfere catre consumatorul.

Marian Cernat, ANRE: Pai cine il opreste? Asa se si face.

Cristina Micu, AFEER: De estimat se estimeaza cam cat or sa fie costurile si se pune n acel pret dar competitia este destul de dura si acel pret este mai mare decat cel la care a fost estimate, 1 leu de exemplu, in luna ianuarie a fost de 2 lei.

Marian Cernat, ANRE: Deci, dumneavoastra propuneti o suprareglementare. Adica sa-l obligam pe furnizor sa puna separat pretul de echilibrare. Nu se poate asta.

Natalia Vlad, ANRE: Stai ca eu nu inteleg la ce costuri se refera.

Marian Cernat, ANRE: Costurile din PE.

Natalia Vlad, ANRE: Costurile cu dezechilibrele sau costurile suplimentare? Pentru ca sunt doua categorii. Ordinul nostru trateaza deocamdata numai formula pentru redistribuirea costurilor si veniturilor suplimentare. Dumneavoastra la ce va referiti?

Cristina Micu, AFEER: La acestea.

Natalia Vlad, ANRE: Acestea nu sunt costuri din PE, ca notificare, ca si nominalizare, este gresit nominalizat. La ce va referiti? La aceste costuri si la venituri suplimentare? Deci nu o sa mai fie cazul ca vor sa fie alocate pe alte principii.

Cristina Micu, AFEER: Sper sa fie, dar ati facut o simulare in care ati vazut clar ca un furnizor in cadrul PRE-ului va fi va aplica principiile?

Participant: Acum nu se mai redistribuie in functie de consumul inregistrat. Recunoasterea doar pentru o categorie din piata intr-un cadru reglementat ar fi discriminare.

Marian Cernat, ANRE: Furnizorul are libertatea sa stabileasca ce pret vrea cu clientul final. Si in pretul asta el trebuie sa-si includea toate costurile plus profitul si riscul pe care-l are in piata. Deci nu putem noi sa-i punem furnizorului reguli sa stabileasca preturi la clientul final. E o piata libera.

Cristina Micu, AFEER: A recupera un cost care este nepredictibil.

Marian Cernat, ANRE: Pai si consumatorul ala de ce trebuie sa plateasca un cost nepredictibil? Acest cost nepredictibil tine totusi de comportamentul in piata in principal al furnizorilor pentru ca am vazut ca a pus pe site Transelectrica raportul ala cu costurile si veniturile suplimentare in PE.

Mircea Anton, Transelectrica: Cred ca s-a pus pe site.

Marian Cernat, ANRE: A fost discutia in ultimul Consiliu Consultativ sa se puna pe site. De fapt am si trimis o scrisoare noi. Ati vazut ca atunci cand la nivelul sistemului e dezechilibru mare si costurile sunt mari. Ce inseamna dezechilibrul mare? Ca furnizorii achizitioneaza mai putina energie de regula decat consuma, ca se poate si invers, in zilele libere sa fie excedent. Si intr-o situatie si in alta cresc costurile.

Cristina Micu, AFEER: Haideti sa discutam studiul.

Marian Cernat, ANRE: Propunerea nu mi se pare rezonabila, sa reglementam noi cum isi recupereaza costurile sau veniturile suplimentare ca ar trebui sa-i si dai cand ai venit suplimentar.

Cristina Micu, AFEER: Da.

Marian Cernat, ANRE: Si mai ales ca acum aceste costuri si venituri nu sunt in relatie directa cu consumatorul. Pana acum era o relatie directa cu consumatorul. Acum sunt in relatie directa cu participarea la echilibrarea sau dezechilibrarea sistemului. Altceva?

Sorin Minca, RWEA: Am aici in fata documentul descarcat de pe site-ul dumneavoastra. Vreau sa stiu daca acesta este ordinul, vreau sa fiu absolut sigur. Deci aceasta este versiunea finala?

Marian Cernat, ANRE: E publicat pe site.

Sorin Miclea, RWEA: Sunt discutate inca anumite puncte si despre dezechilibrul la notificare cel pe care asociatia noastra l-a contestat.

Marian Cernat, ANRE: Nu, in ultimul ordin nu mai apar.

Sorin Minca, RWEA: In cazul acesta cele patru articole esentiale din punctul nostru de vedere sunt (...)

Marian Cernat, ANRE: Dar retineti, v-am spus, nu renuntam la acele reglementari privind dezechilibrul de la notificare si penalitatea pentru dezechilibrul de la notificare si care mai era, Andi?

Andi Selinschi, ANRE: Penalitatea pentru livrarea partiala.

Marian Cernat, ANRE: Livrarea partiala a energiei electrice.

Sorin Minca, RWEA: Acelea vor face subiectul unui alt ordin?

Marian Cernat, ANRE: Da, vor face subiectul altui ordin si v-am spus ca vrem sa integram toate regulile privind functionarea PE inclusiv calculul dezechilibrelor intr-un document unitar si sa abrogam practic Codul comercial care acum a mai ramas cu PE si cu alocarea de capacitate.

Ionel David, RWEA: Sa inteleg ca acest ordin va putea totusi aparea inaintea (...)

Marian Cernat, ANRE: Pai vrem cat mai curand sa intram in Comitet, daca nu saptamana viitoare (...)

Ionel David, RWEA: Cu asta?

Marian Cernat, ANRE: Da.

Ionel David, RWEA: Dar celalalt? De ne temem noi si avem insomni dezechilibrele la notificare urmeaza a fi mai tarziu (...)

Marian Cernat, ANRE: Da, in toamna.

Ionel David, RWEA: Deci mai avem de venit aici pentru a discuta cu dumneavoastra.

Sorin Minca, RWEA: Acesta este ok, dar la celalalt vom avea in continuare obiectii mari.

Dan Zamfiroiu, E-ON: Mi se pare rezonabila propunerea de ordin, o sa sustin punctul de vedere exprimat de AFEER cu costurile din redistribuire sa fie separate pe factura si poate nu s-a inteles exact, era vorba despre un tarif poate chiar reglementat cum i-ati spus dumneavoastra, dar sa fie transparent si sa se stie de unde apar aceste costuri. Ok, nu sunt predictibile, dar pot aparea fluctuatii foarte mari.

Marian Cernat, ANRE: Pai am discutat (...)

Dan Zamfiroiu, E-ON: Am discutat, am inteles ca nu sustineti acest punct de vedere (...)

Aurel Mandrican, CEZ: Nu am nimic de adaugat.

Marian Cernat, ANRE: Trecem pe cealalta parte a mesei.

Participant: Nici eu nu am la documentul acesta. Era bine daca lamuream total problema cu penalitatile.

Marian Cernat, ANRE: Daca...?

Participant: Era bine daca nu ar mai aparea un alt ordin, referitor la dezechilibrele de la notificare.

Marian Cernat, ANRE: Esenta ordinului de care va vorbeam era sa integram toate documentele. Dar incercam sa introducem in el si modificarile pe care le-am tot amanat de atata vreme si care consideram noi ca sunt necesare.

Florea Florin, Repower : Nu am nimic de adaugat.

Ioana Ionescu, RWE Energie: Acelasi lucru, in afara de redistribuirea costurilor si veniturilor.

Laurentiu Urluescu, AFEER: Eu sustin propunerea AFEER-ului si mai am o mica neclaritate. In costurile si dezechilibrele suplimentare intra si costurile de pornire. Cum vedeti impartirea acestor costuri de pornire pe PRE-urile care au aprofundat dezechilibrul? Inteleg ca acum va face redistribuirea doar PRE-urile care nu au ajutat la echilibrarea sistemului.

Marian Cernat, ANRE: Daca sunt costuri suplimentare platesc cei care au actionat in sensul dezechilibrarii sistemului, daca sunt venituri primesc cei care au actionat in sensul echilibrului sistemului.

Laurentiu Urluescu, AFEER: In cazul costurilor, cum vedeti ca s-ar face impartirea costurilor de pornire?

Marian Cernat, ANRE: Costurile cu pornirile intra direct la costuri suplimentare pe PE.

Laurentiu Urluescu, AFEER: Dar ele se vor imparti doar la cei care au aprofundat dezechilibrul, dar e posibil ca si cei care nu au aprofundat dezechilibrul sa beneficieze de plus.

Marian Cernat, ANRE: Dispozitia de pornire se da atunci cand e un dezechilibru in sistem, pentru ca au venit participanti la sistem dezechilibrati. Acestia categoric au dezechilibre si dezechilibrele sunt in sensul in care dezechilibreaza sistemul. (...) Grupul se porneste cand nu exista posibilitatea echilibrarii cu rezerva tertiara rapida care exista in sistem care, ati vazut, este de 500-600 MW, nu e vorba de cativa MW in cateva ore. Dar tu, cum ai propune?

Laurentiu Urluescu, AFEER: Eu as lega cumva cele doua puncte, poate intr-un al treilea punct. Acum furnizorii au o mare problema ca predictibilitatea acestor costuri si venituri suplimentare este din ce in ce mai proasta.

Marian Cernat, ANRE: De ce este proasta?

Laurentiu Urluescu, AFEER: Pentru ca au fost variatii foarte mari.

Marian Cernat, ANRE: De ce au fost variatii foarte mari?

Laurentiu Urluescu, AFEER: Din cauza problemelor din sistem, nu sunt in vina noastra. Noi nu putem sa le gestionam.

Marian Cernat, ANRE: Puteti sa le gestionati. Daca fiecare titular de licenta vine la PE echilibrat, nu vor mai avea costuri asa mari pe PE. Tine in primul rand de furnizori.

Laurentiu Urluescu, AFEER: Tine si de producatori. Propunerea mea ar fi urmatoarea: daca este posibil sa va ganditi la o solutie ca macar aceste costuri de pornire sa fie cumva scoase din aceste costuri si venituri suplimentare si sa fie introduse ca un fel de taxa in asa fel incat sa poata fi refacturate de furnizori catre consumatorii finali.

Marian Cernat, ANRE: Deci si PE poate fi perfectionata in continuu. Ganditi-va in etapa urmatoare ce perfectionari sa aducem la ea. Acum nu avem o gandire, ramanem la solutia pe care am discutat-o.

Natalia Vlad, ANRE: Ar putea fi introdus in costul dezechilibrului, dar in cazul acesta ar fi niste abateri foarte mari intre preturile de dezechilibru, asta era de fapt metoda examinata. Asta ar fi o metoda mai corecta pana la urma, pentru ca au fost pornite ca sa acopere niste dezechilibre facute de PRE-urile care au avut dezechilibrele respective. Ne asumam rezultatele care vor aparea?

Marian Cernat, ANRE: Adica daca facem asa inseamna sa ai ore in care pretul PE la up ajunge la mii de lei.

Laurentiu Urluescu, AFEER: Eu ziceam ca ar fi bine ca aceste costuri de pornire sa poata fi scoase din costurile si veniturile suplimentare si sa aiba ca fond o taxa care sa poata fi refacturata catre consumator.

Natalia Vlad, ANRE: De ce sa fie refacturata catre consumator? Problema actuala ridicata la nivel european este sa nu arunci costurile automat in carca consumatorului, ci sa faci ca respectivele costuri sa fie recuperate de la cei care produc. Respectivul porniri pot fi puse indirect si inteleg ca analiza Transelectrica abordeaza si aceasta chestiune si realizeaza o legatura intre dezechilibrele unor producatori si costurile de pornire ale altor producatori. A face o taxa care sa fie aruncata pe umerii consumatorilor direct este absolut eronat. Ideea dumneavoastra este nefericita si chiar suprinzatoare din partea unei asociatii a furnizorilor. Probabil ar avea scuza ca e stabilita de ANRE si atunci dumneavoastra nu aveti nici o vina.

Marian Cernat, ANRE: La momentul actual, pornirile se fac atunci cand avem notificari in dezechilibru la nivelul sistemului peste o anumita valoare, deci responsabil cu acele costuri sunt cei care vin in dezechilibru si sensul lor este ca nu ajuta echilibrarea sistemului, ci induc dezechilibre.

Laurentiu Urluescu, AFEER: Sunt complet de acord cu dumneavoastra, dupa ani de zile in care redistribuirea costurilor si veniturilor suplimentare erau pana intr-un leu, ne-am trezit cateva luni cu niste costuri foarte mari si presupunem ca sunt din cauza pornirilor. Presupunem doar pentru ca noi nu avem datele.

Marian Cernat, ANRE: Uitati-va pe analiza Transelectrica si vedeti ca nu e numai din cauza pornirilor.

Calian Dorel, SNGN Romgaz – Iernut: Sustinem modificarile si suntem de acord cu ele. Va rugam sa aveti in vedere o regula: sa trecem la ora CET pe PE si sa unificam orele, pentru ca acum deranjeaza foarte mult.

Marian Cerna, ANRE: Pai de ce deranjeaza? Noi am dezbatut aceasta discutie in Consiliul consultativ al pietei angro cu OPCOM-ul si solutia a fost ca OPCOM-ul in documentele pe care le face pe pietele in care se tranzactioneaza in ore CET o sa dea separat ora din luna urmatoare, ca sa se poata consemna, in evidentele contabile ale fiecaruia, tranzactiile lunare efective. Ora care in ora CET ar veni de la ora zero la unu prima zi din luna urmatoare o puneti in luna urmatoare. Nu s-au mai indentificat alte dificultati in ceea ce priveste diferenta intre ora CET si ora RO. La OTC am vazut ca tot se insista pentru ca la OTC se fac si tranzactii pe termen scurt si ar vrea participantii ca sa nu mai aiba nici o problema cu o ora sa ...

Calian Dorel, SNGN Romgaz – Iernut: Sunt dificultati si va spun din partea noastra, ca si producatori, de exemplu avem in functiune astazi un grup pe PE si pentru ziua de maine vrem sa oferta pe PZU si avem acea ora pe PZU pentru ziua de maine putem da de la intervalul 2 in ore romanesti. Astfel ramane descoperit intervalul intre 0 si 1. Astfel, trebuia sa ne gandim cu o zi in urma ca trebuia sa transferam pe PZU. Aici apare problema. (...)

Marian Cernat, ANRE: Nu cred eu ca de la 0 la 1 piata este in deficit de energie.

Calian Dorel, SNGN Romgaz – Iernut: As dori sa fac o mica interventie referitor la ce spunea dl Urluescu. Producatorii si asa isi insusesc niste costuri cu pornirile, de multe ori nu se acorda bani de pornire. Daca nu are continuitate la notificare, atunci daca suntem decalati nu putem sa pornim grupul care a fost oprit din conditii de racire s.a.m.d. si pornim pe banii nostri si este o problema care pe viitor trebuie solutionata.

Marian Cernat, ANRE: Eu stiu ca in anumite situatii nu vi se acorda pret de pornire pentru ca pornirea a fost facuta din alte considerente. Respectiv, daca dumneavoastra ati pornit pe contracte si s-a terminat contractul astazi la ora 24, dispecerul va ia de la 24 in continuare, nu va mai da pret de pornire ca erati deja pornit. Are o logica.

Calian Dorel, SNGN Romgaz – Iernut: Corect, dar daca intr-o zi de weekend suntem opriti cu 0-1 la oferta, duminica, luni sunt obligat sa respect dispozitia dispecerului, astfel luni trebuie sa il repornesc si nu mai pot reporni acel grup sub nici o forma, pornesc alt grup. Daca dispecerul ne da un timp decalat tot nu primim bani de pornire si atunci noi suportam acele costuri de pornire.

Marian Cernat, ANRE: Nu inteleg (...) Daca sunteti pornit din dispozitie de dispecer pe PE se plateste (...) Dumneavoastra trebuia sa porniti. Dumneavoastra vroiați altceva, sa beneficiati de o pornire facuta pe PE ceea ce nu se poate (...)

Calian Dorel, SNGN Romgaz – Iernut: Pai daca oprirea nu a fost voita si s-a realizat prin dispozitie de dispecer pe PE?

Marian Cernat, ANRE: Am inteles, deci vreti sa spuneti ca dispecerul va da pornire numai daca porniti acelasi grup pe care vi l-a oprit el, daca porniti altul (...) Acum, cred ca si dispozitiile de oprire se dau si ele pe un termen, daca sunteti notificat.

Calian Dorel, SNGN Romgaz – Iernut: In general, pe o zi.

Sefear Ali, Enel Energie: Nu am nimic de adaugat.

Cristi Culea, Enel Green Power: In trecut aceste costuri de cate ori au aparut in echilibrarea sistemului au fost motivate in principiu de necontrolabila a caror costuri cu dezechilibrele erau socializate. Inca o data, nici pana la ora actuala nu exista un cadrul clar lunar de unde apar aceste costuri, de ce sunt atat de mari/mici, pur si simplu este un singur rand ca este de plata/primit. Asa cum au zis si colegii de la AFEER este cam greu de explicat consumatorului final.

Marian Cernat, ANRE: Asta este motivul pentru care am cerut Transelectricii sa publice pe site analiza privind cauzele care au dus la costuri pe PE si Transelectrica a publicat. Luati site-ul si cititi documentul care e unul destul de mare si lamuriti-va care sunt cauzele. Cauza principala este dezechilibrul sistemului, fie ca a fost indus de furnizori care nu au achizitionat la nivelul consumului, fie anumiti producatori care nu au produs la nivelul notificarilor, fie in plus, fie in minus.

Cristi Culea, Enel Green Power: Asa cum este regula, statistic vorbind ar trebui sa duca la venituri suplimentare, nu la costuri suplimentare.

Marian Cernat, ANRE: Da, daca aceste dezechilibre sunt intr-o anumita limita rezonabila.

Cristi Culea, Enel Green Power: Dar nu ar fi mai bine sa publicam aceste date sa poata sa faca si ei analize.

Marian Cernat, ANRE: Pai s-au publicat.

Natalia Vlad, ANRE: La ce date va referiti de publicat? Datele pentru a obtine valoarea suplimentara sunt publicate luan de luan pe site-ul OPCOM-ului. Valorile globale privind costurile si veniturile, partea de PE si dezechilibre care se constituie in aceasta ecuatie de bilant si care ne conduce la valoarea suplimentara sunt publicate. Ele sunt publicate agregate. Daca ati dori sa controlati efectiv modul in care este facut calculul, ar trebui sa verificati fiecare componenta. Ca sa verificati fiecare componenta ar trebui sa vedeti actiunea fiecarui producator pe PE, adica in fiecare interval orar daca a avut dispozitii de dispecer in ce tranzactii s-au consemnat, pretul respectiv s.a.m.d. si apoi la toata lista de PRE-uri, dezechilibrul cantitativ al PRE-ului si valoarea la care a condus. Numai astfel ati putea sa controlati calculul respectiv. Ati dori sa se publice asa ceva? Adica din punctul nostru de vedere, dupa cum stiti, noi am promovat transparenta si ar insemna ca datele de decontare pe PE ale fiecarui producator cu unitati dispecerizabile si ale fiecarei PRE sa fie publicate, daca nu cu nume cel putin cu o litera. In acest mod, ati putea verifica aceste ecuatii de bilant. Avand in vedere ca acest bilant este facut de OPCOM pe baza datelor transmise de Transelectrica, eu nu cred ca puteti suspecta vreo greseala de calcul sau vreo modificare grosolana in sensul introducerii sau scoaterii vreunui element din ecuatia de bilant, iar in ceea ce priveste o actiune asupra activitatii unui producator cu unitati dispecerizabile PE asta ar trebui sa fie raclamata de producatorul respectiv, daca ar fi defavorabila lui. Daca ar fi favorabila, ar trebui sa pornim de la premiza ca Transelectrica are un comportament grav pe PE. Ca urmare, trebuie sa va ganditi la aspectele acestea cand spuneti ca dumneavoastra ati dori sa verificati. Elementele exista, dar exista la modul agregat. Daca dumneavoastra le-ati dori la modul de publicare bucata cu bucata atunci este putin mai complicat, nu ca noi nu am putea sprijini o astfel de solutie. Ar trebui ca participantii, in principiu, sa fie de acord cu astfel de publicare, pentru ca nu avem o baza legala clara care sa spuna ca se poate publica orice element de decontare. Ne putem gandi la o initiativa de publicare a acestora, dar precis vom primi o multime de raspunsuri negative:

sa se publice dupa un interval de timp, dupa 6 luni sau dupa 1 an de zile, ceva de genul acesta, dar nu avem o baza legala pe care sa ne sprijinim ca sa argumentam o astfel de propunere.

Marian Cernat, ANRE: In plus, s-au luat masuri in PE astfel incat PE sa aiba o decontare corecta. Prima masura este aceea ca Transelectrica nu castiga si nu pierde nici un ban din PE. Nu are nici un interes, nici sa dea bani mai multi, nici sa ia bani mai multi. Al doilea lucru este ca se publica o multime de date agregate. Al treilea lucru este ca se trimit la producatori dispozitiile de dispecer sa se confirme daca sunt inregistrate corect. Dupa ce producatorii le valideaza acestea intra in procesul de decontare. Ca sa verifici o decontare din aceasta, intrebati-l pe Mircea ce calcule laborioase presupune o astfel de decontare. Eu nu cred ca exista cineva in piata care sa se priceapa sa faca o decontare cap coada, iar daca invata si se pricepe...

Cristi Culea, Enel Green Power: Poate ar trebui si noi sa invatam.

Marian Cernat, ANRE: Imi place foarte mult aceasta idee, dar din pacate trebuie sa constat din contactele pe care le am cu participantii la piata ca putini sunt cei care cunosc in detaliu regulile PE. Toti de reped sa critice fara sa stie macar mecanismul acestei pietete.

Cristi Culea, Enel Green Power: Poate de aici si dezechilibrele majore si participarea la piata pentru multi dintre noi in necunostinta de cauza.

Marian Cernat, ANRE: Aici aveti dreptate. Eu stiu ca la dispecer am facut o multime de cursuri cu participantii la piata, in primii ani de functionare a PE, tocmai in ideea de a-i invata pe participanti cum sa se coreleze cu PE. In principal ne interesa cum dau ei datele in PE ca sa nu avem probleme. Cred ca si ANRE ar trebui sa practice totusi un sistem de instruire/informare. Pe de alta parte, in conditiile de licenta se spune ca dumneavoastra cunoasteti regulile de functionare ale pietei, inclusiv a PE, deci, un titular de licenta ar trebui sa cunoasca toate aceste reguli.

Cristi Culea, Enel Green Power: Cu alte cuvinte, am putea si noi, putin mai greu, sa facem decontarea?

Marian Cernat, ANRE: Incercati, dar eu va spun ca nu e asa de simplu.

Cristi Culea, Enel Green Power: Din punctul nostru de vedere, pentru schimbarea formulei de calcul de impartire a costurilor si veniturilor suplimentare ar trebui totusi ar trebui facuta o analiza ceva mai consistenta, dat fiind ca PE are 10 ani de functionare, pentru a avea efectiv clar impactul asupra PRE-urilor.

Marian Cernat, ANRE: Impactul este urmatorul: cei care dezechilibreaza sistemul, situatie este ca si pana acum ... filozofia redistribuirii costurilor nu s-a schimbat. Initial s-a pornit de la ideea ca ar trebui sa fie responsabile de aceste costuri numai PRE-urile cu consumatori in functie de consumul prognozat, apoi am trecut la consumul realizat, era tot asta ca se imputau aceste costuri sau beneficiau de aceste venituri cei care le cauzau, deci singurii care aveau dezechilibre importante erau consumatorii. Vrem sa instituim o alta regula pentru ca toata lumea a constatat ca nu numai consumatorii sunt cei care aduc dezechilibre in PE, sunt si producatorii, chiar si cei clasici cand declanseaza un grup, au opriri accidentale, pot fi pusi in situatia in care sa aiba dezechilibre. Atunci de ce sa plateasca un furnizor costuri suplimentare cand consumatorii lor au mers exact la program si are dreptate.

Natalia Vlad, ANRE: Dumneavoastra puteti sa faceti acest calcul.

Laurentiu Urluescu, AFFER: Inainte erau mai mult venituri, acum sunt mai mult costuri.

Marian Cernat, ANRE: Pai de ce crezi ca sunt mai mult costuri?

Laurentiu Urluescu, AFFER: Sistemul e devina.

Natalia Vlad, ANRE: Dumneavoastra puteti sa faceti acest calcul. Fiecare PRE poate sa analizeze impactul asupra PRE-ului respectiv. Daca are lista cu toate dezechilibrele orare, ar trebui sa o aveti, atunci puteti vedea foarte bine acum ati stat.

Cristi Culea, Enel Green Power: Intre PRE si mine, da, ca membru al PRE-ului, dar intre Transelectrica adica sistem si PRE nu pot sa fac pentru ca Transelectrica nu publica. (...) Nu avem nici o problema la regula de calcul. Problema este de unde apare exact cifra aceea de dezechilibru venituri si costuri suplimentare din echilibrarea sistemului.

Natalia Vlad, ANRE: Pai asta v-am explicat. Este rezultatul ecuatiei de bilant. Costuri, venituri, costuri, venituri. Nu? Piata de echilibrare, cat inseamna costurile la crestere plus cat inseamna...

Cristi Culea, Enel Green Power: Stim teoria.

Marian Cernat, ANRE: Spuneti-mi dupa parerea dumneavoastra, daca sistemul functioneaza ora de ora, deci in fiecare ora s-a produs la nivelul la care s-a consumat si s-a contractat. Ce parere aveti? Avem costuri sau venituri suplimentare pe PE?

Cristi Culea, Enel Green Power: Eu zic ca o sa avem niste costuri.

Marian Cernat, ANRE: De unde?

Cristi Culea, Enel Green Power: Pai nu stiu, sa ne spuna Transelectrica.

Marian Cernat, ANRE: Pai ziceti, ca avem precis, pentru ca decontarea se face orar, iar reglajul secundar actioneaza moment de moment si chiar daca intr-o ora iesi cu consumul exact la nivelul productiei si la nivelul contractat, in ora aia ai energie de echilibrare de up cu 300 de lei, energie de echilibrare de down cu 20 de lei si ai costuri suplimentare.

Cristi Culea, Enel Green Power: Asta in cazul in care fiecare PRE va fi echilibrat. Daca puneti PRE-urile neechilibrate in schimb, dar echilibrata suma PRE-ului, veti avea venituri.

Marian Cernat, ANRE: Deci eu ce sa inteleg, ca dumneavoastra suspectati pe Transelectrica ca nu face un calcul corect?

Cristi Culea, Enel Green Power: Nu suspectez pe nimeni.

Marian Cernat, ANRE: Pai atunci unde este ...

Cristina Micu, AFEER: Cred ca ideea era ca daca putem ceva sa imbunatatim pentru ca (...)

Marian Cernat, ANRE: Pai asta facem.

Cristi Culea, Enel Green Power: Fara un calcul complex sa vedem valorile unde putem umbla pentru imbunatatirea, este exact discutia pe care am avut-o saptamana trecuta cu OD-urile, poate vine o idee in stanga sau in dreapta. Hai sa vedem de ce!

Marian Cernat, ANRE: Pai v-am spus, noi i-am cerut lui Transelectrica sa publice acea analiza care este destul de detaliata, care arata care sunt costurile cu pornirile, care sunt costurile cu reglajul samd. Face analiza ora de ora.

Cristi Culea, Enel Green Power: Sa facem PRE-ului analiza? Ora de ora sa vedem unde stau OD-urile.

Marian Cernat, ANRE: N-am inteles ce vreti sa spuneti..

Cristi Culea, Enel Green Power: Publicarea selectiva.

Marian Cernat, ANRE: Cum selectiva?

Cristi Culea, Enel Green Power: La unii da, la unii nu.

Marian Cernat, ANRE: Pai nu la unii da, la unii nu. Acolo e vorba de faptul ca operatorii de retea sunt monopoluri si au obligatia ca intreaga activitate sa fie transparenta, nediscriminatorie. Daca el vrea sa intre intr-un PRE cu altcineva trebuie sa avem aceasta transparenta si nediscriminare la nivelul PRE-ului respectiv. Daca se duce separat e numai al lui. Ce discriminare este?

Cristi Culea, Enel Green Power: O ultima opinie apropo de preturile cu dezechilibrele. N-ar fi mai bine sa mergem sa modificam aceste costuri, redistribuirea costurilor si veniturilor suplimentare cu echilibrarea sistemului, sa modificam si formula de calcul a preturilor respective? Daca ajuti sistemul sa primești bani?

Marian Cernat, ANRE: Ce sa modificam? Formula de echilibrare? Pai da pretul de up si de down in PE este foarte clar..

Cristi Culea, Enel Green Power: In alte tari, in conditiile in care ai dezechilibru pozitiv, dar sistemul a fost in dezechilibru negativ, primești bani.

Marian Cernat, ANRE: Pai asta facem si noi.

Cristi Culea, Enel Green Power: Dumneavoastra ati mentionat 20 de lei cu 300 de lei. 20 lei la ajutorarea sistemului.

Reprezentant ENEL: Nu, luati-o altfel. Cand sunt in deficit si sistemul este in excedent. Eu am ajutat sistemul. Eu platesc totusi dezechilibre. desi am ajutat.

Marian Cernat, ANRE: Nu platiti.

Reprezentant ENEL: Daca sunt in deficit?

Marian Cernat, ANRE: Pai depinde cum era sistemul.

Reprezentant ENEL: Indiferent cum era sistemul. Acum daca esti in deficit platesti.

Marian Cernat, ANRE: Bun, aici ramane de discutat. Problema este asa: daca ai consumat o energie trebuie s-o platesti sau nu?

Cristi Culea, Enel Green Power: Depinde, in PZU de exemplu sunt momente ...

Marian Cernat, ANRE: N-o mai platesti.

Cristi Culea, Enel Green Power: N-o platesti ca se numeste serviciu.

Marian Cernat, ANRE: Serviciu de debarasare. Da, inca o data putem perfectiona. Sunt de acord cu dumneavoastra, dar hai s-o luam pas cu pas. Sa facem pasul asta si apoi sa ne gandim si la ideea asta ca poate ar iesi ceva. (...) Va mai spun un lucru, la nivelul Uniunii Europene este in lucru Codul de retea privind echilibrarea si probabil se va impune cat de curand acest Cod, nu stiu daca il aproba ca si cod sau ca regulament. Daca e regulament trebuie sa-l aplicam fara discutii, daca este cod trebuie sa-l implementam si deci nu vom mai avea posibilitatea de a alege noi, trebuie sa aplicam regulile acelea.

Cristi Culea, Enel Green Power: O ultima mentiune suntem de acord cu colegii de la Iernut cu alinierea orelor pietelor.

Marian Cernat, ANRE: In ce sens?

Cristi Culea, Enel Green Power: Ore CET.

Marian Cernat, ANRE: Pai n-am inteles care piete. Vreti ca toate pietele sa fie in ore CET? Hai sa ne mutam in centrul Europei.

Participant: De ce sa nu treaca Romania in ore CET? Au fost initiative.

Natalia Vlad, ANRE: Noi am facut o analiza pe aceasta tema si am si publicat rezultatele analizei cu privire la trecere. Pana la urma asa cum spuneti dumneavoastra, daca faceai unificare la nivelul pietei angro, automat aparea discrepanta dintre piata angro si piata cu amanuntul si punctul de vedere al furnizorilor care spuneau ca au dificultati in calculul preturilor, costurilor etc. ca urmare ar trebui si piata cu amanuntul, dar avem o problema de legislatie fiscala nu e aplicabila. Ca urmare ar trebui daca vrem sa le trecem pe toate, ar fi bine sa avem o altfel de ora. Altfel ajungem in niste situatii absurde. Pare ca e mai usor de realizat o atentie marita, ca pana la urma asta pare sa fie motivul in afara celui spus de colegii nostri din partea producatorilor. In ceea ce-i priveste pe furnizori, o atentie sporita la realizarea tuturor ofertelor si documentelor aferente PE in general decat sa treci toata piata, inclusiv piata cu amanuntul la ora CET.

Cristi Culea, Enel Green Power: Macar la OTC sa putem sa facem.

Natalia Vlad, ANRE: Pai cred ca la OTC am avut o solutie. Trebuie sa verificam, dar ati citit documentul nostru de pe site cu privire la asta? Am publicat un document.

Cristi Culea, Enel Green Power: Nu cred.

Natalia Vlad, ANRE: Pai daca tot militati pentru treaba asta cu transparenta nu ar fi normal sa cititi documentele pe care le publicam? Ca ele tocmai scopul asta il au: sa spuna ce am constatat si cu scop educativ.

Cristi Culea, Enel Green Power: Mai greu cu atinsul acestei performante in conditiile in care...

Marian Cernat, ANRE: Pai parca vroiați să faceți decontarea pe PE. Incepeți cu asta.

Natalia Vlad, ANRE: Acela era un material care să anunțe participanții la piață cu privire la faptul că am făcut această inițiativă pentru că s-au solicitat puncte de vedere la propunerea respectivă, care au fost punctele de vedere și concluzia respectivă deci nu solicitau de la dumneavoastră un alt punct de vedere, era numai pentru informare. Dar cred că a fost demult. Cred că anul trecut a fost. Asta înseamnă că aveți cam 1 an de zile ca să-l citiți de atunci și până acum.

Cristi Culea, Enel Green Power: Nu, pe acela îl știam, m-am gândit că poate este ceva mai nou, de asta paream deșolat.

Natalia Vlad, ANRE: Credeti că trebuie să reluăm de fiecare dată aceeași problema? Și să ne răzgândim, sau cum?

Cristi Culea, Enel Green Power: Să le implementăm doar.

Marian Cernat, ANRE: Concluzia noastră a fost că nu trebuie să mai modificăm orele de tranzacționare, să rămânem la astea.

Anisoara Neagoe, Enel Energie Muntenia: Suntem de acord, nu avem nimic de , doar ideea de costuri și venituri suplimentare să fie publicate separat.

Marian Cernat, ANRE: Pai nu le publica PRE-ul? Nu vi le spune PRE-ul?

Anisoara Neagoe, Enel Energie Muntenia: Ba da.

Cristina Micu, AFEER: Să fie evidențiate separat cumva și pentru consumatori.

Natalia Vlad, ANRE: Ele sunt evidențiate separat, în factura pe care o primiți de la PRE sunt convinsă că sunt separat, pentru că apar în mod separat, deci nu cred că nu le aveți separat.

Marian Cernat, ANRE: Să le dăm noi sarcina să le dea separat la consumatori să-l taxeze suplimentar, asta vor.

Cristina Micu, AFEER: Sau să-i dăm bani suplimentar. Până la urmă tot facem un pass through.

Natalia Vlad, ANRE: Poate că nu trebuie să faceți doar un pass through pentru că nu e numai rezultatul acțiunii consumatorilor, poate fi și rezultatul activității furnizorului în sine. Deci probabil că nu trebuie numai un pass through. Trebuie și o reacție și o schimbare a comportamentului dumneavoastră.

Cristina Micu, AFEER: Am o întrebare legată de reacții și cine este responsabil: eu înțeleg că la nivelul Transelectrica se adună cumva ceea ce notifică toți furnizorii, mă rog ceea ce notifică PRE-urile pe consum și pe producție și se face o clarificare, nu?

Cristina Micu, AFEER: Se face ce, o prognoză de consum?

Mircea Anton, Transelectrica: Nu.

Marian Cernat, ANRE: E o diferență mare între ce notifică furnizorii și prognoza de consum făcută de operatorii de sistem, care are abaterea medie pătratică de regulă sub 3%.

Cristina Micu, AFEER: Are si prognoza de vant si eolian?

Marian Cernat, ANRE: Da, are.

Cristina Micu, AFEER: Si atunci, indiferent ce face toata lumea in PRE-uri, costurile si veniturile sunt date de prognozele pe carele face Transelectrica.

Marian Cernat, ANRE: Nu e adevarat, nu e adevarat.

Cristina Micu, AFEER: Pai asta ati spus.

Marian Cernat, ANRE: Deci Transelectrica face prognoza de consum care e foarte buna ca sa stie cum planifica functionarea sistemului maine, ca sa nu se trezeasca ca nu a disponibilizat grupuri si ca lui ii trebuiau 500-1000 de MW si nu are cu ce sa-i acopere.

Cristi Culea, Enel Green Power: Deci 3 % se regasesc in venituri sau in costuri?

Natalia Vlad, ANRE: Nu, este pentru programarea sistemului. Cum sa se regaseasca in costuri?

Cristina Micu, AFEER: Pai daca se face programarea sistemului indiferent de cat e de (...) Transelectrica face cum trebuie pentru ca asa se reduc costurile

Marian Cernat, ANRE: Pai da, dar energia de echilibrare tot trebuie mobilizata. Deci energia de echilibrare nu e in functie de prognoza Transelectrica. E functie de consumul real si eu spuneam ca prognoza lui Transelectrica ii ajuta sa stie care va fi consumul real pentru ca ei fac o prognoza foarte buna, ca o fac la nivelul sistemului, ca o fac pe baze statistice si ca au experienta indelungata s.a.m.d.

Cristina Micu, AFEER: Indiferent daca din greseala exista o lipsa de consum sau un consum mai mare, ceea ce ia Transelectrica in calcul este prognoza proprie.

Marian Cernat, ANRE: Da mai, da.

Natalia Vlad, ANRE: Ca sa mobilizeze rezervele. In loc sa aiba o rezerva de 500 stie ca de fapt deficitul ala estimat este mult mai mare pentru ca PRE-urile i-au notificat un consum care nu e real in asa fel incat sa fie egal cu productia sau invers. Domnul Mircea Anton, ne contraziceti daca gresim! Deci scopul asta este: sa nu fie luat prin surprindere si din motive de siguranta sistemului. In costuri intra costurile propriu-zise, adica cat a insemnat energia livrata respectiva, toate penalitatile s.a.m.d. conform ecuatiei de bilant pe care o stim si pe care puteti s-o verificati ca si componente de pe site-ul lui OPCOM. Are tot timpul aceste valori lunare, numai ca la fiecare componenta in parte nu puteti sa faceti deoarece sunt date pe care nu prea ai cum sa le publici decat printr-o actiune la nivel national foarte determinata si foarte originala ca sa spunem asa, pentru ca ar trebui sa publici toate datele de decontare ale tuturor producatorilor, cati sunt unitati dispecerizabile, aproape 100 sau cate sunt acum si toate PRE-urile alea 100 si nu stiu cat de PRE-uri, ca sa poti sa verifici ca persoana fizica sau ca platforma particulara, plus ca ar trebui sa verifici ora de ora preturile si la sfarsit sa faci ecuatie de bilant lunar.

Marian Cernat, ANRE: Mircea, mi-a dat o idee Cristina. Sa propui conducerii Transelectrica, o data pe luna, sa stabileasca 2-3 ore de vizita la dispecerul national, cate 3-4-5 furnizori, ca sa se lamureasca cum functioneaza sistemul ca vad ca lumea nu stie.

Participant: Se pune poate problema cat de buna este aceasta prognoza data de Transelectrica, oare nu putea fi mai optimizata?

Natalia Vlad, ANRE: Si noi ne-am pus de-a lungul timpului aceasta problema, dar pana la urma toate atributiile le are Transelectrica. Cel care raspunde de asigurarea securitatii este Transelectrica. Noi la partea de monitorizare, de prin anul 2006, am incercat sa facem astfel de analize si sa comparam efectiv energia angajata, toate dispozitiile de dispecer pe care le dadea comparativ cu dezechilibrul efectiv, pentru ca are Transelectrica si niste grafice pe site, sunt documente publice in care iti arata ce au prognoza PRE-urile, ce a prognozat Transelectrica, energia angajata, up si down si dupa aceea dezechilibrul propriu-zis. Am facut astfel de analize si am intrebat-o pe Transelectrica de ce ai mobilizat atata energie cand se pare ca nu aveai nevoie. Explicatiile legate de optimizarea fuctionarii, de faptul ca anumite grupuri termo o data oprite nu mai pot fi pornite, numai dupa anumite ore etc. si pana la urma dupa un astfel de dialog exista o singura concluzie: Transelectrica este responsabila de asigurarea sigurantei. Dumneavoastra puteti incerca sau putem incerca cu totii, in limitele legislatiei, sa facem un control si mai bun. Este un control al unei decizii care este strict in atributia Transelectricii. Nu stiu in ce masura vreunul dintre putem sa facem asta.

Cristi Culea, Enel Green Power: Da, putem veni cu o imbunatatire, dar asa cum ati zis si dumneavoastra, consider ca exista oameni care au capacitatea intelectuala de a veni cu imbunatatiri.

Natalia Vlad, ANRE: Pe partea de siguranta a sistemului nu stiu. Noi nu avem atributii in acest sens.

Marian Cernat, ANRE: Haideti sa lamurim lucrurile. Sigur ca ideal ar fi ca programarea sistemului sa se faca pe baza prognozei de consum data de furnizor pentru ca furnizorul este mai aproape de consumator si ar trebui sa stie mai bine cum va functiona consumatorul in ziua urmatoare. Numai ca realitatea ne arata ca aceasta prognoza data de furnizor este mult mai proasta decat cea facuta de operatorul de sistem. Rar se intampla ca aceasta prognoza de consum la nivelul sistemului sa aiba o abatere mai mare de 3%, abatere medie patratica. Prognozele date de furnizori sunt cu abateri de 15-20% daca nu mai mult. Pai cand vii la sistem 500-600-700-800 de MW in dezechilibru ce baza poti sa pui pe acea prognoz? Are si o explicatie acest lucru. De regula, furnizorii fac in felul urmatoare: cat am achizitionat atata pun pe suma ca sa aiba notificare echilibrata, ca sa nu se ia Transelectrica sau noi ca autorizate ca au notificat in dezechilibru.

Laurentiu Urluescu, AFFER: Furnizorul isi face o prognoza de achizite, dar orice achizitie in plus sau in minus stie ca il costa.

Marian Cernat, ANRE: Laurentiu, noi i-am intrebat pe furnizori de ce ai avut dezechilibru in data d, raspunsul a fost ca nu au reusit sa cumpere pe PZU. Cum adica? Nu reusesti sa cumperi pe PZU si te lasi pe PE unde pretul e cu 100 lei mai mare. Este asa sau nu?

Cristina Micu, AFEER: (...) deci , in momentul in care faci o oferta de cumparare pe PZU, automat esti refuzat daca nu ai bani in cont, vorbim de niste garantii foarte mari.

Marian Cernat, ANRE: Garantia nu este foarte mare. Spui niste neadevaruri. Garantia este la nivelul achizitiei pe care vrei sa o faci. Cat vrei sa cumperi atat iti cere garantie nu mai mult.

Cristina Micu, AFEER: Stiu, dar s-ar putea sa ai niste probleme, OTC-ul in CET este tocmai ca sa se acopere aceste diferente si lipsa de lichiditate.

Marian Cernat, ANRE: Nu discutam de o ora. OTC-ul in CET rezolva o ora, nu rezolva toata piata.

Cristina Micu, AFEER: Rezolva un PZU pentru ziua urmatoare de cumparat si platit dupa ziua de 20 a lunii urmatoare, nu platit acum, cu banii care sunt in cont. (...)

Marian Cernat, ANRE: Eu spuneam faptul ca OTC nu este in ore CET. Cristina, dar de ce nu cumperi pe PZU cand esti neechilibrat si astepti sa intri pe PE?

Cristina Micu, AFEER: Pentru ca nu am atatia bani in cont.

Marian Cernat, ANRE: Si platesti cu 100 lei MW/h mai mult (...) Noi nu vorbim aici de o zi sau de exceptii. Noi acum avem un PZU cuplat. Este putin probabil ca prin mecanismul de cuplare daca pretul nu e mare sa vina energie ca sa acopere necesarul.

Participant: La nivel teoretic, eu identific aici trei cazuri. Un furnizor care nu sta prea bine financiar se finanteaza pe PE.

Natalia Vlad, ANRE: Nu se finanteaza. Isi amana platile.

Marian Cernat, ANRE: Repet inca o data, este o diferenta de 100 lei MW/h, e catastrofa.

Participant: Sunt de acord cu dumneavoastra, dar e posibil sa fie si aceste situatii.

Marian Cernat, ANRE: E posibil doar de cei care vor sa dea niste tunuri, sa iasa din piata, sa dea faliment si sa raman cu datorii.

Cristina Micu, AFEER: Se stie ca toata lumea lucreaza cu credite de la banci si chiar un caz recent i-a fost taiata linia de creditare.

Marian Cernat, ANRE: Eu cred ca aici e de vina autoritatea pentru ca acea garantie care se depune la acordarea licentei nu este urmarita sa o aiba furnizorul pe toata perioada de functionare, astfel incat sa nu mai avem aceste tipuri de discutii, are cash sau nu are cash si cred ca aici o sa ajungem. Cine are bani tranzactioneaza si cine nu are, nu tranzactioneaza.

Participant: Eu ramasesem la punctul doi si anume momentul in care pe PZU este la vanzare ofertata o energie mult mai putina fata cea la cumparare sau in acele cazuri de exceptie e disponibila in jumatate. La fel si in cazul trei, vice versa, este disponibila la vanzare mult mai multa energie decat este necesara la cumparare. In aceste situatii, indiferent ce face fie cumparatorul, fie vanzatorul, cumparatorul se duce cu zero pret si tot nu o sa o vanda pe toata, la fel si cumparatorul. Acestea sunt cazuri de exceptie. Nu ne putem gandi sa facem reguli pentru cazuri de exceptie. Se poate intampla.

Natalia Vlad, ANRE: Se poate duce cu zero sau pret negativ.

Laurentiu Urluescu, AFFER: Ideea este ca o prognoza proasta la nivel de furnizor doare. In nici un caz cand un furnizor a ramas in dezechilibru, nu a ramas intentionat. Pana la urma fiecare dintre noi, inclusiv si producatorii, vrem sa avem costurile cele mai mici.

Cristi Culea, Enel Green Power: Apropo de prognoza pe care o face Transelectrica la nivel de consum, sunt convins de profesionalism, experienta si toate cele, mai intra in balanta si faptul ca zona pentru care se face prognoza este foarte mare. Tin minte ca am facut si eu prognoza in 2003-2004-2005 la Electrica, la nivel de tara. Era mult mai usor de facut decat pe zone si ca sa ajung la partea a doua, poate ca ar fi bine sa avem si pentru vant o prognoza pentru ca sunt diferente foarte mari, asa am avea niste valori mult mai apropiate de realitate productiei la vant.

Cristina Micu, AFEER: Au spus ca au.

Marian Cernat, ANRE: Deci solutia la vant, dat fiind faptul ca la noi se aplica mecanismul de certificate verzi si producatorii din surse regenerabile sunt responsabili pentru dezechilibre, nu o poate face altcineva. Trebuie sa si-o faca singur, pentru ca daca ar face-o Transelectrica, ar veni si ar spune ca am dezechilibru pentru ca a facut prost Transelectrica prognoza. Solutia este foarte buna. Sa isi faca fiecare prognoza ca are date, are instrumente, poate sa isi achizitioneze soft-uri speciale.

Cristina Micu, AFEER: Nu am inteles pana la urma, Transelectrica face sau nu face o prognoza pentru vant?

Marian Cernat, ANRE: Daca dupa atatia ani nu stii care e situatia, nu stiu. Pentru unitatile dispecerizabile, fiecare producator din surse regenerabile e obligat sa faca prognoza pe 24 de ore si pe urmatoarele 6 ore. Transelectrica preia aceasta prognoza si o integreaza la nivelul sistemului si ea are sarcina sa faca o prognoza pentru nedispecerizabile. Nu stiu daca a facut-o sau nu.

Cristina Micu, AFEER: Deci inca o data. Poate ar fi o solutie mai buna daca ar face prognoza si la nivel de solar si eolian.

Marian Cernat, ANRE: Si la ce ar ajuta?

Cristina Micu, AFEER: Ca sa se faca o programare mai buna.

Marian Cernat, ANRE: Programarea si-o face fiecare in functie de ce a prognozat si incearca sa contracteze. Programarea inseamna contractat. Pai daca sta sa ii faca Transelectrica prognoza astazi pentru maine si pe urma i-o face si prost nu iese scandal.

Participant: Sa faca programarea sistemului.

Marian Cernat, ANRE: Programarea sistemului nu este grija voastra. El o face. Dezechilibrele voastre nu tin de programarea sistemului. Dezechilibrele atat ale consumatorilor cat si ale producatorilor, tin de ce ati notificat, adica ce ati contractat si ce produceti sau ce consumati.

Cristi Culea, Enel Green Power: Depinde de cum Transelectrica gestioneaza sistemul.

Marian Cernat, ANRE: Transelectrica gestioneaza sistemul numai intr-un fel: sa mentina echilibru permanent intre productie si consum.

Cristi Culea, Enel Green Power: Stiu, dar daca foloseste notificarile a o mie si ceva de participanti producator, care unii stiu mai mult si unii stiu mai putin, ne intoarcem la ati spus dumneavoastra mai devreme, nu credeti ca ar fi mai buna o atitudine de experienta, profesionalism si proactiva sa faca o analiza.

Natalia Vlad, ANRE: Numai o secunda ca sa ma lamuresc. Dumneavoastra porniti de la premiza ca o componenta importanta a acestor costuri suplimentare, pentru ca mai mult despre ele vorbim in ultimul timp, este determinata de eventualele imprecizii de mobilizare a rezervelor de catre Transelectrica?

Cristi Culea, Enel Green Power: Este o posibilitate.

Natalia Vlad, ANRE: Exista o posibilitate, dar cred ca inainte de a va pronunta, ar trebui totusi sa aveti o oarecare cunoastere. Nu ar fi fost bine sa cititi niste rezultate? Dle Anton, nu inteleg, pana la urma, a fost publicata sau nu? Noi, la solicitarea participantilor la piata si avand in vedere si constatările noastre, am solicitat si am insistat in decursul timpului ca Transelectrica sa faca astfel de analize si a facut o serie de analize. De fiecare data dupa ce am primit astfel de analize, am solicitat Transelectrica sa publice ceea ce poate fi publicat, in masura in care este nominalizat vreun producator sa faca in asa fel incat sa nu fie publicate datele, daca nu exista nici o baza legala, dar in rest sa publice tocmai pentru ca participantii sa cunoasca fiecare in parte care sunt motivele. Consecventi cu aceasta politica, am solicitat si de aceasta data, dar solicitarea respectiva a pornit acum o saptamana sau doua. Parerea mea este, judecand comparativ, noi am facut astfel de analize, mai bine zis Transelectrica le-a facut, noi am facut analizele noastre, dar Transelectrica avand la dispozitie toate datele de decontare si o platforma si personal specializat in conformitate cu atributiile dumnealor de monitorizare, sigur ca pot face o analiza mult mai detaliata pe acest segment de piata decat am putea sa o facem noi. Comparand cu analizele precedente, opinia noastra ar fi ca nu aceasta ar fi o componenta determinanta in aceste chestiuni. Componenta determinanta o reprezinta modul de notificare al PRE-urilor si modul in care dupa aceea se comporta efectiv dezechilibrele. Acolo este problema, iar dumneavoastra, aveti niste argumente acum. Pot sa fie niste scaderi de optimizare sau niste imprecizii ale Transelectrica. Din nefericire, dumneavoastra vorbiti aici in calitate de titulari de licenta, dar partea de agregare a PRE-urilor este extrem de importanta in aceasta chestiune. In partea aceea de agregare, in care noi am propus celalalt ordin cu instituirea unor reguli, am propus trei randuri de variante care sa fie cat mai adecvate si sa avem o reactie cat mai buna, aceea este foarte importanta, iar dumneavoastra ati fost in dezacord cu orice propunere am face noi, cu toate ca o multime de dintre participantii la piata sunt in aceste PRE-uri si nu au acces la datele PRE-urilor. Nu cunosc decat rezultatele lor. Ca urmare nu stiu cum se comporta PRE-urile respective. Intelegeti? Daca niste reguli ar fi clare, daca PRE-urile/membrii PRE-urilor le-ar cunoaste, daca membrii PRE-urilor ar avea si convingerea ca sunt aplicate intocmai s.a.m.d., daca s-ar publica niste date, dumneavoastra ati avea ca participanti in PRE-uri, o posibilitate mult mai buna de control asupra activitatii PRE-ului respectiv si asupra modului in care activitatea PRE-ului se reflecta in aceste costuri si venituri suplimentare. Deci trebuie sa va mai ganditi cu privire la aceasta chestiune.

Participant: Din punct de vedere al unui client, in momentul in care eu vad ca intr-un PRE rezultatele se depreciaza incep sa caut oferte in piata. Este absolut normal ca orice societate comerciala.

Natalia Vlad, ANRE: Adica? Ce fel de oferte in piata cautati?

Participant: (...) Pai ok daca imi iese mai bine, am semnat contractul.

Natalia Vlad, ANRE: Pare sa fie o alegere in orb, adica imi spui si cam cat mi-ar fi iesit la tine in luna cutare sau cum? Ca o promisiune nu are cum sa va faca, nu?

Participant: Pe 1 an, anul trecut.

Natalia Vlad, ANRE: Se poate angaja un PRE ca o sa va asigure un anumit plafon de pret?

Participant: Eu pot sa vad pe un an care iese mai bine.

Marian Cernat, ANRE: Stiti ce faceti dumneavoastra? Nu faceti decat sa umflati PRE-urile mari, pentru ca in PRE-urile mari, chiar daca se fac anumite diferentieri, ele nu se simt asa cum se simt in PRE-urile mici, dar va garantez eu ca si acolo se fac diferentieri.

Cristi Culea, Enel Green Power: Eu as avea niste asterixuri la exemplul pe care l-ati prezentat dumneavoastra data trecuta.

Marian Cernat, ANRE: Va rog frumos!

Cristi Culea, Enel Green Power: O sa revin!

Marian Cernat, ANRE: Deci exemplul meu este cu cifre.

Cristi Culea, Enel Green Power: Total de acord!

Natalia Vlad, ANRE: Si din nefericire se practica si din nefericire PRE-urile respective declara de an de zile la ANRE ca aplica intocmai metoda trei, metoda trei pe care au inclus-o in acele proceduri, pe care le-au transmis la avizat la ANRE. Daca noi avizam procedurile respective, PRE-urile aveau procedurile respective avizate si din punct de vedere legal erau perfect in concordanta cu cadrul de reglementare si legal, cu toate acestea ceea ce aplica PRE-urile in realitate este complet diferit de ceea ce declara in scris, cu semnatura de o multime de ani ca aplica.

Cristi Culea, Enel Green Power: Faimoasele poll-uri de agregare.

Natalia Vlad, ANRE: Deci una scrie si alta se aplica. Ca urmare, trebuie sa vedeti ca toate acele elemente influenteaza si conduc si ele la aceste costuri si venituri suplimentare. Eu sunt absolut de acord. Prima noastra initiativa la monitorizare, prin anul 2006, a fost strict sa o analizam pe Transelectrica si sa vedem ca intr-un interval orar, era un exemplu banal la momentul respectiv, avea energie de up si energie de down si ne puneam intrebarea de ce are energie si de up si de down, dar cand ai prognozat si de ce ai si rezerve tertiare lente si de ce ai si rezerve tertiare rapide si faceam astfel de analize. Noi am parcurs astfel de etape. Asta nu inseamna ca putem sa o controlam pe Transelectrica in amanunt. Nu putem sa facem asta, dar ca ideea aceste semnale de alarma au fost trase si eu sunt convinsa ca exista o crestere a performantei activitatii Transelectrica, indiscutabil, fata de anul 2006.

Cristi Culea, Enel Green Power: Indiferent ce si cum e, ar trebui sa existe totusi, la un moment dat, un mecanism control.

Natalia Vlad, ANRE: Dar ati analizat posibilitatile existente in acest moment? Se publica o multime de date si nu numai ca se publica acum pentru ca este un regulament care spune sa se publice, dar in Romania se publica o multime de date de foarte mult timp. Ati facut astfel de analize? Ati semnalat vreodata la Transelectrica: am incercat sa fac o analiza pe baza energiei notificate nu stiu care comparativ cu productia cu consumul prognozat etc. Ati facut? Deci asta este o abordare pe care daca nu poti sa o faci ca participant, poti sa o faci ca membru al asociatiilor de profil, udne te unesti mai multi si poti sa o faci. Chiar poti sa faci un lucru valoros si pe ale carui rezultate sa ne sprijinim cu totii pana la urma.

Cristi Culea, Enel Green Power: O sa cerem publicarea datelor ca sa putem sa facem analizele complet.

Natalia Vlad, ANRE: De data asta noi o sa fim de acord cu dumneavoastra!

Marian Cernat, ANRE: De fiecare data noi vorbim la modul general despre publicarea datelor. Ce date vreti sa se publice? Vreti sa publicam datele dumneavoastra ora de ora, cantitati, pretul s.a.m.d.? Pentru ca daca vrem sa le publicam pe ale ei, ea o sa zica publica-le si pe ale lui s.a.m.d. Principiul care a fost adoptat pana acum, a fost ca se publica datele agregate pentru ca nu prezinta un risc pentru participantii la piata. Datele individuale nu s-au publicat in general pentru ca fiecare participant spune daca publici datele mele, eu sunt in piata si competitorul meu beneficiaza de datele mele si poate sa produca.

Cristi Culea, Enel Green Power: O sa fie publicate datele pentru PZU care nu este o piata obligatorie si o sa fie publicate si datele PRE-OD-urilor.

Marian Cernat, ANRE: Si ce sunt publicate pe participant?

Cristi Culea, Enel Green Power: Au fost!

Marian Cernat, ANRE: Pai au fost pentru ca la nivelul UE s-a luat decizia sa nu se publice pe participant. Noi am fost dispusi sa le publicam si pe participant. Transelectrica publica ora de ora ce energie a fost luata la up cu ce costuri si ce energie a fost luata la down cu ce costuri. Aveti toate elementele sa faceti orice analiza.

Cristina Micu, AFEER: Studiul Transelectrica (...)

Marian Cernat, ANRE: Este o analiza, nu un studiu. E o analiza a cauzelor care au dus la costuri suplimentare pe PE.

Cristina Micu, AFEER: Arata ca au crescut mai mult, dar mai departe? Eu cred in sinea mea ca Ordinul 78 a facut foarte mult rau, acea standardizare. Exista o analiza in spate ca sa se vada comparativ cu anul 2015 fata de anul 2014? In 2014 erau cam aceeasi participantii la piata, nu pot sa zic ca a crescut, brusc toti participantii si-au schimbat comportamentul si au venit dezechilibrati. Ati facut o analiza a ANRE-ului pe baza acestui studiu? Aveti niste concluzii?

Marian Cernat, ANRE: Pai ei trag niste concluzii in analiza pe care au facut-o. Ce analiza sa facem noi? Aveti analiza, va rog eu analizati-o si trageți concluziile, daca vreti dupa aceea, sa le dezbatem!

Cristina Micu, AFEER: Poate ca ar fi bine de dezbatut.

Participant: Dar in cazul dumneavoastra, ati apreciat ce influenta a avut?

Cristina Micu, AFEER: Am vazut doar punctual cateva lucruri.

Marian Cernat, ANRE: Vorbeste de firma ta. Care au fost implicatiile?

Cristina Micu, AFEER: Eu reprezint AFEER-ul. Nu lucrez la AFEER, sunt consultant independent.

Participant: Deci la nivel de AFEER, aveti datele la nivel de 80% din piata.

Marian Cernat, ANRE: Fiecare la nivelul firmei pe care o reprezinta poate sa faca o analiza.

Cristina Micu, AFEER: O sa analizam cu siguranta. Putem face si o dezbatere publica. Chiar ar fi binevenita, ca sa nu mai fie atata mister.

Marian Cernat, ANRE: Mai sunt alte propuneri/observatii/comentarii? Daca nu, va propun sa ne oprim aici. Deci, am retinut ideea lui Mircea sa facem diferentierea intre notificare si oferta pe PE. Multumim frumos!